

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 1261/2020

02.02.2021. године

Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Жарка Продановића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Врбасу К 498/19 од 20.05.2020. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 166/20 од 18.08.2020. године, у седници већа одржаној дана 02.02.2021. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, као основан, па се **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Основног суда у Врбасу К 498/19 од 20.05.2020. године и Вишег суда у Сомбору Кж1 166/20 од 18.08.2020. године, тако што Врховни касациони суд окривљеног АА, са личним подацима као у првостепеној пресуди, на основу члана 423. тачка 1) Законика о кривичном поступку,

ОСЛОБАЂА ОД ОПТУЖБЕ

да је:

дана 29. августа 2018. године у Врбасу, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и хтео његово извршење, самовласно прибавио право за које је сматрао да му припада на тај начин што је извршио искључење свих радијатора као грејних тела у свом стану који се налази у улици ... број .., стан број .., са система даљинског грејања, противно члану 8. Одлуке о пружању грејних услуга за грејну сезону 2018/19 Општине Врбас, а био је свестан да је његово дело забрањено,

чиме би извршио кривично дело самовлашће из члана 330. став 1. КЗ.

Трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу К 498/19 од 20.05.2020. године, окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ, па му је изречена условна осуда тако што је утврђена казна затвора у трајању од три месеца која се неће извршити уколико окривљени у року провере од једне године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Окривљени је обавезан да плати паушал у износу од 5.000,00 динара, у року од 60 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења и све друге трошкове кривичног поступка чија висина ће бити утврђена посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Сомбору Кж1 166/20 од 18.08.2020. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА, а првостепена пресуда је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, бранилац окривљеног АА, адвокат Жарко Продановић, благовремено је поднео захтев за заштиту законитости, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе да је извршио предметно кривично дело или да исте укине и списе предмета врати првостепеном суду на поновно суђење. Бранилац је предложио да буде позван на седницу већа, уколико Врховни касациони суд сматра да би његово присуство било од значаја за доношење одлуке.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и на седници већа коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног је основан.

Основано бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости истиче да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног учињена повреда закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, тиме што је окривљени оглашен кривим за кривично дело самовлашће из члана 330. став 1. КЗ, иако у радњама окривљеног, описаним у чињеничном опису дела датом у изреци првостепене пресуде нема законских обележја тог, нити било ког другог кривичног дела.

Наиме, кривично дело самовлашће из члана 330. став 1. Кривичног законика чини лице које самовласно прибавља неко своје право или право за које сматра да му припада.

Радња кривичног дела је самовласно прибављање права. Предмет самовласног прибављања може бити право које постоји или право за које учинилац сматра да му припада али не може да га врши или остварује и он у том циљу, мимо надлежних органа и прописаног поступка, самоиницијативно предузима неке делатности да би прибавио то своје постојеће или претпостављено право.

На субјективном плану је потребан умишљај који обухвата свест о томе да учиниоцу припада право које је прибавио.

Првостепеном пресудом окривљени АА, оглашен је кривим због кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ, које је према чињеничном опису дела у изреци пресуде извршио тако што је „дана 29.08.2018. године у Врбасу, способан да схвати значај свога дела и да управља својим поступцима, свестан свог дела и хтео његово извршење, самовласно прибавио право за које је сматрао да му припада, на тај начин што је извршио искључење свих радијатора као грејних тела у свом стану који се налази у ул. ... број .., стан број .., са система даљинског грејања противно члану 8. Одлуке о пружању грејних услуга за грејну сезону 2018/19 Општине Врбас, а био је свестан да је његово дело забрањено.“

Из изнетог произлази да је радња извршења кривичног дела у изреци првостепене пресуде опредељена као самовласно прибављање права за које је сматрао да му припада искључење свих радијатора у свом стану са система даљинског грејања, противно члану 8. Одлуке о пружању грејних услуга за грејну сезону 2018/19 Општине Врбас.

Члан 8. цитиране одлуке Општине Врбас, прописује поступак и услове под којима је могуће искључење из система даљинског грејања, па је истим између осталог одређено и то да је власник стана дужан да поднесе писани захтев за искључење.

Међутим, Врховни касациони суд налази да се наведена одредба није могла применити на поступање окривљеног.

Ово стога, јер, према изреци првостепене пресуде, окривљени није поднео писани захтев за искључење из система даљинског грејања, што је један од услова за остварење тог права, у смислу члана 8. наведене одлуке Општине Врбас, чија садржина је окривљеном била позната, па се самим тим не може узети да је окривљени сматрао да му то право припада, како је то означено у изреци побијане правноснажне пресуде.

Дакле, чињенични опис дела у изреци првостепене пресуде у смислу радњи које је окривљени предузео не садржи чињенице и околности из којих произлази да је код окривљеног постојала свест о томе да му припада право које самосвесно прибавља, односно да је поступао са умишљајем, тако да се основано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног истиче да у радњама окривљеног не стоји умишљај као субјективно законско обележје кривичног дела самовлашће из члана 330. став 1. КЗ.

Налазећи из изнетих разлога да је побијаним правноснажним пресудама на штету окривљеног АА, учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, када је утврђено да је радњама описаним у изреци првостепене пресуде извршио кривично дело самовлашће из члана 330. став 1. КЗ, Врховни касациони суд је преиначио побијане пресуде и на основу члана 423. тачка 1) ЗКП, окривљеног ослободио од оптужбе да је извршио наведено кривично дело.

Како је окривљени АА ослобођен од оптужбе, то је Врховни касациони суд на основу члана 265. став 1. ЗКП, одлучио да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић